

**WYBRANE INFORMACJE O STANIE ŚRODOWISKA
 W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO – POMORSKIM
 W III KWARTALE 2010 R.**

3

Informacji o aktualnym stanie i stopniu zanieczyszczenia środowiska dostarcza Państwowy Monitoring Środowiska. W ramach programu monitoringu jakości środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i jego Delegatury w Toruniu i Włocławku prowadzą między innymi badania wód powierzchniowych (rzek i jezior), wód podziemnych, powietrza atmosferycznego, gleb i hałasu.

* * *

W niniejszym opracowaniu przedstawiony został zbiór danych i informacji charakteryzujących jakość wód Wisły w przekrojach Włocławek, Górsk i Sartowice (tablica 1, wykres 1) oraz zanieczyszczenie powietrza w Bydgoszczy, Toruniu i Włocławku (tablica 2, wykres 2).

Dnia 20 sierpnia 2008 r. weszło w życie nowe rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie klasyfikacji **stanu jednolitych części wód powierzchniowych**. Rozporządzenie określa sposób klasyfikacji jednolitych części wód powierzchniowych, biorąc pod uwagę elementy badań biologicznych, fizykochemicznych, hydromorfologicznych i chemicznych. Punkty pomiarowe na Wiśle we Włocławku, Górsku i Sartowicach nie są zlokalizowane wg wskazówek rozporządzenia, na zamknięciach jednolitych części wód i nie podlegały w pełni zasadom klasyfikacji jakości wód, określonym w rozporządzeniu. Prowadzenie monitoringu jakości wód Wisły jest kontynuacją wieloletnich badań i ma na celu określenie wielkości i kierunku zmian w skali lokalnej (oddziaływanie komunalnych i przemysłowych źródeł zanieczyszczeń). W tej sytuacji najbardziej właściwym jest określenie bieżących wielkości zanieczyszczeń w porównaniu z badaniami z lat 1996 – 2008 i określenie trendów zmian.

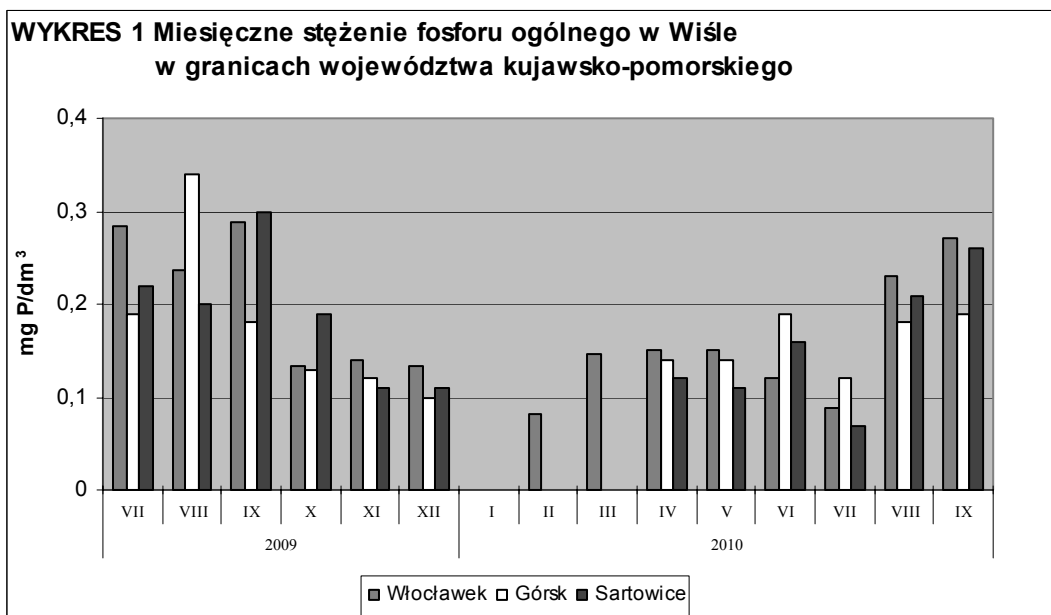

Dopuszczalne i docelowe poziomy substancji w powietrzu określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. Nr 47 z dnia 19 marca 2008 r., poz. 281). W tabl. 2 podane są wartości średnioroczne, średnie miesięczne oraz maksymalne stężenia dobowe. Dla poszczególnych zanieczyszczeń wymienionych w tabeli obowiązują następujące poziomy: dopuszczalny dla dwutlenku siarki jako stężenie 24-godzinne 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, dopuszczalny dla dwutlenku azotu jako stężenie średnioroczne 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, dopuszczalne dla pyłu zawieszonego PM10 jako stężenie średnioroczne 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i stężenie 24-godzinne 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, dopuszczalny dla tlenku węgla jako wartość 8-godzinna (maksymalna średnia ośmiogodzinna spośród średnich kroczących, obliczonych ze średnich jednogodzinnych) – 10000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, docelowy dla ozonu - poziom 8-godzinny (maksymalna średnia ośmiogodzinna spośród średnich kroczących, obliczonych ze średnich jednogodzinnych w ciągu doby) – 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

TABL. 1. CHARAKTERYSTYKA JAKOŚCI WÓD WISŁY W ZAKRESIE WYBRANYCH WSKAŹNIKÓW ANALITYCZNYCH

Okres badań	Włocławek (675,0 km)				Górsk (746,0 km)				Sartowice (822,0 km)			
	Tlen rozp.	BZT ₅	Lb bakt*	Chlorofil „a”	Tlen rozp.	BZT ₅	Lb bakt*	Chlorofil „a”	Tlen rozp.	BZT ₅	Lb bakt*	Chlorofil „a”
	mgO ₂ /l			μg/l	mgO ₂ /l			μg/l	mgO ₂ /l			μg/l
STĘŻENIE ŚREDNIOROCZNE												
1996	6,9	2,4	9 020	16,0	9,0	3,4	33 125	21,3	10,1	3,3	15 230	25,7
1997	8,5	3,4	4 760	34,2	9,5	4,0	20 295	53,3	10,6	3,4	44 890	57,5
1998	10,3	3,0	8 130	21,7	8,7	3,1	8 920	39,2	10,6	2,8	21 820	33,0
1999	8,5	2,8	1 385	10,9	8,2	2,5	4 630	21,3	10,2	2,5	12 360	20,8
2000	8,3	3,5	3 010	13,0	8,6	2,5	3 510	39,0	9,6	3,2	13 100	34,4
2001	9,2	2,7	4 250	8,1	9,1	2,9	1 210	18,5	8,6	2,4	41 090	16,1
2002	9,8	2,8	2 020	14,0	8,8	3,2	1 500	24,8	9,0	2,8	5 550	22,9
2003	8,0	3,1	1 220	18,4	9,2	3,6	1 270	40,6	9,4	3,8	5 180	36,4
2004	9,3	3,0	1 710	27,1	9,7	3,2	4 960	36,3	10,5	2,9	2 480	34,0
2005	7,7	2,1	3 010	6,6	9,1	2,3	3 075	12,4	9,9	1,9	26 950	10,5
2006	8,0	2,8	1 900	18,3	8,7	2,9	1 600	33,1	8,8	3,1	1 700	33,0
2007	8,8	2,7	6 200	19,1	9,3	2,8	800	42,0	10,3	2,9	7 400	19,5
2008	8,9	2,4	1 100	25,6	8,9	2,6	780	38,0	9,3	3,2	3 700	31,6
2009	9,1	2,6	1 756	11,2	8,9	2,8	1 285	25,0	8,8	2,8	4 865	27,0
Średnia 1996-2008	8,6	2,8	3 670	17,9	9,0	3,0	6 660	32,3	9,8	2,9	15 500	28,9
STĘŻENIE ŚREDNIOMIESIĘCZNE												
2009 VII	7,2	2,8	230	16,8	4,7	2,1	93	13,5	6,5	1,8	43 000	20,3
VIII	4,7	1,9	930	14,6	5,1	3,3	2 400	15,5	7,6	3,7	430	76,2
IX	4,0	1,9	2 300	4,9	7,4	0,8	460	16,2	6,9	2,8	430	17,4
X	7,2	1,9	230	6,0	9,5	2,4	460	18,0	8,1	2,0	2 100	13,9
XI	10,0	1,7	1 200	.	10,4	1,6	460	.	9,9	2,3	4 300	5,1
XII	9,8	1,7	2 300	.	10,4	1,3	460	.	9,0	0,9	430	3,2
2010 I	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
II	10,1	1,0	480	<2	.	.	.	.	.	.	.	.
III	10,2	1,0	2 300	<2	.	.	.	.	.	.	.	.
IV	10,5	3,1	480	20,6	10,6	2,7	240	39,3	7,7	2,5	1 500	39,6
V	9,0	4,1	4	15,4	9,7	3,6	1 100	56,7	8,0	3,1	4 300	59,3
VI	7,2	2,6	230	28,1	7,5	2,0	240	12,2	5,6	1,3	2 300	.
VII	13,0	4,6	93	26,2	8,9	3,7	75	60,1	7,4	3,4	40	92,0
VIII	5,5	3,2	2 300	7,5	7,5	3,6	2400	44,4	6,2	3,2	15 000	55,6
IX	8,5	1,6	9 300	13,5	10,3	4,1	240	103,2	6,6	1,5	2 300	80,2

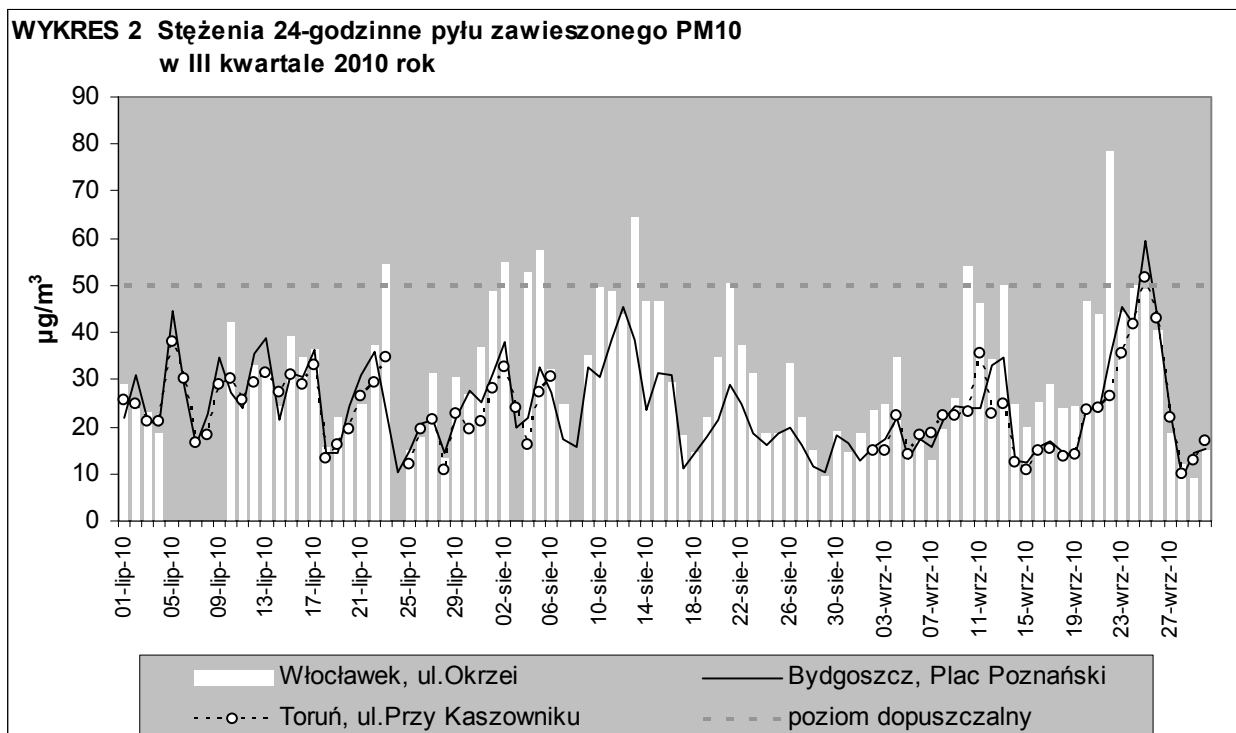
* Liczba bakterii grupy coli typu kałowego w 100 ml

Badania jakości wód Wisły w 2009 r. wykazały umiarkowany stan ekologiczny na stanowisku we Włocławku z uwagi na niskie stężenie tlenu w okresie letnim. Na stanowiskach w Górsku i Sartowicach utrzymywał się dobry stan ekologiczny wód.

W stosunku do wartości średnich analizowanych parametrów z okresu 1996 – 2008, wyniki badań z roku 2009 potwierdziły tendencję poprawy jakości wód Wisły na wszystkich stanowiskach.

W III kwartale 2010 r. utrzymywał się bardzo wysoki stan wód z powodu znacznych opadów deszczu zwłaszcza w górnej części zlewni Wisły. Badania laboratoryjne wykazały dobry stan ekologiczny na stanowisku we Włocławku. Na stanowiskach w Górsku w Sartowicach stwierdzono umiarkowany stan ekologiczny z powodu wysokiego stężenia chlorofilu „a”. Z biegiem rzeki w okresie letnim wzrastała intensywność zakwitów fitoplanktonu.

TABL. 2 . WYNIKI POMIARÓW STĘŻEŃ ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA

Okres badań	Bydgoszcz, Plac Poznański										Toruń, ul. Przy Kaszowniku						Włocławek, ul. Okrzei	
	SO ₂		NO ₂		Pył PM10		CO		O ₃		SO ₂		NO ₂		Pył PM10		Pył PM10	
	śr.	max.	śr.	max.	śr.	max.	max. 8h	data	max. 8h	data	śr.	max.	śr.	max.	śr.	max.	śr.	max.
	$\mu\text{g}/\text{m}^3$																	
2007 I-XII	12	102	28	113	33	238	5121	16.11.	120	25.05.	2	6	27	69	28	89	43	124
2008 I-XII	9	65	30	73	32	293	7927	31.12.	107	03.06.	3	15	16	79	29	171	40	94
2009 I-XII	15	57	51	118	39	175	7919	01.01.	120	26.05.	10	39	20	40	31	134	37	137
2009 VII ...	.	.	.	.	25	37	679	30.07.	95	30.07.	.	.	.	.	20	30	30	55
VIII ...	.	.	.	.	26	52	832	18.08.	106 ^a	02.08.	.	.	.	.	23	35	26	46
IX ...	5 ^a	6 ^a	.	.	33	60	1280	27.09.	79	02.09.	9 ^a	17 ^a	.	.	28	49	25	37
X ...	7	14	.	.	34	64	2917	31.10.	52	05.10.	10	38	.	.	26	77	30	55
XI ...	15 ^a	31 ^a	.	.	40	95	3979	21.11.	49	19.11.	11	26	.	.	29	67	33	56
XII ...	.	.	.	.	46	147	3856	20.12.	48	31.12.	19	39	.	.	41	118	44	65
2010 I ...	.	.	.	.	59	209	3884	16.01.	57	29.01.	22	59	.	.	47	160	55	95
II ...	.	.	45	94	78 ^a	296 ^a	5659	09.02.	70	28.02.	29	77	.	.	54	195	54	103
III ...	16 ^a	39 ^a	31	42	47 ^a	150 ^a	4835	12.03.	85	25.03.	14	34	.	.	38	87	51	88
IV ...	5	12	28	54	35	65	2292	04.04.	106	18.04.	11	25	.	.	30	50	39	69
V ...	3	8	24	35	24	38	1423	09.05.	87	30.05.	12	24	.	.	20	32	27	45
VI ...	2 ^a	4 ^a	26	39	26	51	754	11.06.	107	06.06.	7	18	33	56	22	46	23	38
VII ...	.	.	29	83	25	91	621	09.07.	.	.	4	15	33	59	24	38	28	54
VIII ...	.	.	28	76	24	78	653	10.08.	.	.	6	14	30	51	27	33	34	65
IX ...	.	.	25	75	23	141	1440	23.09.	.	.	9	15	32	58	22	51	31	78

śr. – stężenie średnie (roczne lub miesięczne).

max. – maksymalne stężenie 24-godzinne.

max. 8h – stężenie maksymalnego 8-godzinnego spośród średnich kroczących.

data – dzień wystąpienia stężenia maksymalnego 8-godzinnego spośród średnich kroczących.

a Dane obliczone z niewielkiej liczby wyników (<15).

Badania monitoringowe powietrza prowadzone w stacjach wymienionych w tabl. 2 zlokalizowanych w trzech największych miastach województwa wskazują, że w 2009 r., podobnie jak w 2008 r., zanieczyszczenie dwutlenkiem siarki i tlenkiem węgla nie przekraczało dopuszczalnych norm. W przypadku dwutlenku azotu dopuszczalny poziom określony jako stężenie średnie roczne został przekroczony w Bydgoszczy oraz we Włocławku. Pył zawieszony PM10 przekraczał normę 24-godzinną we wszystkich miastach. Dopuszczalna częstość przekraczania wartości 24-godzinnej $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ określona jest jako 35 razy w roku, a w 2009 r. w Bydgoszczy odnotowano 77 stężeń 24-godzinnych wyższych od $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, w Toruniu 40, a we Włocławku 44 stężenia.

Wyniki pomiarów wykonanych w III kwartale 2010 roku wykazały, że poziom stężeń pyłu PM10 w Bydgoszczy, Toruniu i we Włocławku był zbliżony do analogicznego z 2009 r. Stwierdzono, że w analizowanym kwartale dobowe wyniki pyłu zawieszonego PM10 przekroczyły $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, z czego 8 razy na stacji przy ul. Okrzei we Włocławku oraz po 1 przypadku na stacji przy Placu Poznańskim w Bydgoszczy i na stacji przy ul. Przy Kaszowniku w Toruniu). W okresie lipiec – wrzesień br. maksymalne 8-godzinne stężenia tlenku węgla mierzonego w Bydgoszczy znajdowały się na niskim poziomie, osiągając 14 % poziomu dopuszczalnego w dniu 23 września.

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

Skład i redakcja techniczna: Wydział Opracowań Statystycznych i Udostępniania Informacji.

e-mail: InformatoriumUSBDG@stat.gov.pl